

Algemeen Bestuur Waterschap Drents Overijsselse Delta
Postbus 60
8000 AB ZWOLLE

bezoekadres Dokter van Deenweg 186
postadres Postbus 60
8000 AB Zwolle
telefoon 088 - 233 12 00
internet wdodelta.nl
bank Nederlandse Waterschapsbank Den Haag
IBAN NL66NWAB0636756882
BIC NWABNL2G
KvK 6420 8338

datum 26 januari 2021   ons kenmerk Z/21/038082-154345   behandeld door Rolf van Toorn
uw kenmerk   e-mail RolfvanToorn@wdodelta.nl
onderwerp Uitvoeringsagenda Nationale Omgevingsvisie

Geachte heer/mevrouw,

Binnen het beheergebied van WDODelta is afgelopen jaar een intensief samenspel tussen Rijk en regio ontstaan, gericht op de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van de regio Zwolle. Het gaat hier om de Omgevingsagenda-Oost, het NOVI-gebied Regio Zwolle en de verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle. Met deze brief willen wij u informeren over deze ontwikkelingen en onze inzet daarbij.

Nieuw speelveld

Een nieuw speelveld is ontstaan door een actievere rol van het Rijk bij de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland en de ontwikkeling van Regio Zwolle. Het Rijk wil in samenwerking met de regio de opgaven van de toekomst oppakken. Binnen het ruimtelijk domein is de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) een belangrijk document wat sturing geeft aan de gewenste ontwikkelrichting die het Rijk beoogt (bijlage 1). De uitvoeringsagenda van de NOVI introduceert nieuwe instrumenten om samenwerking tussen Rijk en regio vorm te geven, zoals de omgevingsagenda's, verstedelijkingsstrategieën en NOVI-gebieden.

In ons gebied is de Regio Zwolle een belangrijk aanknopingspunt voor deze ontwikkelingen. Regio Zwolle is een lichte bestuurlijke samenwerking tussen 22 gemeenten en 4 provincies (zie bijlage 2). Regio Zwolle overlapt nagenoeg geheel met ons beheergebied, en omvat daarnaast delen van de waterschappen Vechtstromen, Zuiderzeeland en Vallei en Veluwe.

De NOVI-uitvoeringsagenda stelt dat in de groeiregio Zwolle een flinke dynamische verstedelijkingsopgave speelt in samenhang met de regionale waterproblematiek. Opgave is hier om regionale verbondenheid, (inter)nationale bereikbaarheid en de woningbouwopgave te koppelen met opgave van klimaatveranderingen en waterveiligheid. Dit zijn ontwikkelingen die veel kunnen gaan betekenen voor de toekomstige ruimtelijke inrichting van ons gebied. Het zijn ook ontwikkelingen die kansen bieden voor een nieuwe, klimaatbestendige omgang met water.

Positie WDODelta

Vanuit onze rol als waterautoriteit en onze expertise denken wij op ambtelijk, directie en bestuurlijk niveau proactief mee met ruimtelijke ontwikkelingen waarbij de wateropgaven meer sturend worden. Onze aanpak past binnen het Deltaprogramma, waarbij gestreefd wordt naar een klimaatbestendige inrichting van Nederland waarbij water als sturend principe fungeert.

Wij brengen onze expertise in en kijken daarbij ver vooruit, naar de periode ná 2050. Wij schetsen in een 'QuickScan watersysteem en klimaatadaptatie lange termijn' het (mogelijke) watersysteem in de toekomst. Daarbij richten wij ons op de invloed die het heeft op de opgaven voor bijvoorbeeld wonen,

energietransitie, mobiliteit en natuur in Regio Zwolle. En andersom schetsen wij hoe ruimtelijke ontwikkelingen in Regio Zwolle kunnen bijdragen aan een klimaatbestendig watersysteem. Daarbij werken we nauw samen met waterdeskundigen van provincie Overijssel, gemeente Zwolle en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. De waterschappen Vallei en Veluwe, Vechtstromen en Vallei en Veluwe liggen (voor een klein deel) aan de rand van Regio Zwolle en worden ook betrokken.

Beleid en financiën WDODelta

De Watervisie is leidend voor onze opstelling bij het aanpakken van de vraagstukken van de toekomst. In samenwerking met partners realiseren we de toekomstige opgaven. Dit doen wij met een open, verbindende, meer sturende houding.

Bij de ruimtelijke ontwikkelingen waar we ons nu voor inzetten, streven de betrokken partners naar een integrale aanpak en grens ontkennde samenwerking. De insteek van bijvoorbeeld het NOVI-gebied regio Zwolle is dan ook om langjarig intensief samen te werken aan een klimaatbestendige inrichting. De governance hieromtrent is nu aan het opstarten, en wij streven ernaar hier aan deel te nemen, omdat actieve inzet hierbinnen bijdraagt aan onze doelstellingen.

Onze inbreng binnen dit nieuwe speelveld vraagt om een extra inzet vanuit het waterschap. Wij maken daarbij gebruik van de extra middelen die u in de begroting heeft vrijgemaakt om ons beheergebied klimaatadaptatief in te richten. Ook benutten wij de mogelijkheden van cofinanciering, bijvoorbeeld door een bijdrage vanuit de Regio Deal Zwolle voor de QuickScan.

Wat betekent dit voor het algemeen bestuur

De rol van het algemeen bestuur is kader stellend, zowel vanuit beleidsmatig als financieel perspectief. De door u vastgestelde Watervisie vormt de leidraad van ons handelen en biedt voldoende ruimte om te anticiperen op maatschappelijke ontwikkelingen en de voortdurend veranderende omgeving, zoals bij deze trajecten het geval is. Daar waar onze inzet grotere financiële consequenties kan hebben of leiden tot fundamentele keuzes wordt u gevraagd daar een besluit over te nemen.

In het vervolg van deze brief lichten wij de Omgevingsagenda-Oost, het NOVI-gebied Regio Zwolle en de verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle nader toe.

Omgevingsagenda-Oost

In Omgevingsagenda's worden afspraken tussen Rijk en de vier landsdelen vastgelegd. WDODelta maakt onderdeel uit van Landsdeel Oost (Gelderland en Overijssel) en Noord (Drenthe, Groningen en Friesland). De Omgevingsagenda-Oost is als pilot als eerste opgesteld in het voorjaar 2019. Hierin zijn acht afspraken gemaakt, waaronder de 'Omgevingsopgave Klimaatbestendige groeiregio Zwolle'. In kader van deze afspraak wordt een viertal onderzoeken in samenhang uitgevoerd: een Gebiedsgericht MIRT (Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport)-onderzoek bereikbaarheid in wisselwerking met de verstedelijkingsopgave Regio Zwolle; Uitwerken Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle; gebiedsontwikkeling Spoorzone Zwolle en de Quick scan watersysteem en klimaatadaptatie. De omgevingsagenda kan periodiek worden geactualiseerd.

NOVI-gebied

Het Rijk zal waarschijnlijk in het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving in voorjaar 2021 Regio Zwolle aanwijzen als één van de acht NOVI-gebieden in Nederland. NOVI-gebieden zijn instrumenten waarbij overheden zich langjarig committeren en toewerken naar de daadwerkelijke gezamenlijke uitvoering van de verschillende opgaven. In dit NOVI-gebied werken Rijk en regio met prioriteit aan de transities verbonden aan klimaatbestendige groei. Samenwerkende partijen zijn de provincie Overijssel, gemeente Zwolle, Regio Zwolle, ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W).

Vooruitlopend op de aanwijzing tot NOVI-gebied stellen we met de partners een plan van aanpak op. Dit plan van aanpak beschrijft de activiteiten en organisatievorm die worden opgezet de komende

jaren om als NOVI-gebied aan te werken. Als waterschap leggen wij hierbij de nadruk dat bij ontwikkelingen de klimaatbestendige omgang met water op lange termijn goed verankerd moet worden. Dit plan van aanpak wordt dit voorjaar aangeboden aan de minister van BZK.

Verstedelijkingsstrategie Regio Zwolle

Het doel is het accommoderen van de ontwikkelopgave (woningen en bedrijvigheid) met behoud van de huidige ruimtelijke kwaliteit op basis van een klimaat adaptieve (verstedelijkings)strategie. De verstedelijkingsstrategie beoogt de concurrentiekracht van de Regio Zwolle te versterken en de regio goed bereikbaar te houden. Samenwerkende partijen zijn de provincie Overijssel, gemeente Zwolle, Regio Zwolle, ministerie van BZK en ministerie van I&W.

De resultaten van fase 1 (gebiedsanalyse, uitgangspunten en 4 ontwikkelperspectieven) zijn op 5 februari gedeeld in een webinar, waarvoor u een uitnodiging heeft ontvangen. De resultaten zijn binnenkort te raadplegen op www.regiozwolle.info.

Vervolg

De ontwikkelingen in kader van de uitvoeringsagenda van de NOVI zijn groots, complex en bieden het waterschap kansen om de rol als waterautoriteit met verve te vervullen. Dat vraagt aandacht en inzet van onze organisatie en onze bestuurders. Daarbij houden we u op de hoogte. Zoals aangegeven in deze brief zullen wij u een voorstel voorleggen als onze inzet grotere financiële consequenties heeft of leidt tot fundamentele keuzes, zodat u daar een besluit over kunt nemen. Gaandeweg zullen wij ontdekken wat deze ontwikkeling van ons als waterschap vraagt.

Hoogachtend

het dagelijks bestuur van het
Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris

de dijkgraaf

E. de Kruijk

D.S. Schoonman

Bijlagen:

1. Nationale Omgevingsvisie samengevat
2. Kaart Regio Zwolle